

ANRE introduce indicatori de performanta pentru operatorii de retea si leaga acesti indicatori de rentabilitatea capitalului investit

Evaluarea anuala a performantei operatorilor de retea se va realiza printr-un indicator compus, format din trei piloni esentiali, respectiv calitate, integrarea surselor regenerabile si digitalizare, performanta reala va fi bonificata cu stimulente iar când indicatorii nu sunt atinsi vor exista penalitati, a anuntat George Niculescu, presedintele Autoritatii Nationale de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE).

ANRE a aprobat, în cadrul sedintei Comitetului de Reglementare, Metodologia pentru stabilirea unui set de indicatori prin care se monitorizeaza: calitatea serviciului de distributie, respectiv de transport al energiei electrice, integrarea productiei de energie electrica din surse regenerabile, a unitatilor de stocare energie si a serviciilor de flexibilitate si nivelul de digitalizare a retelelor electrice.

"Evaluarea anuala a performantei realizata de fiecare operator de retea se face printr-un indicator de performanta compus, determinat ca medie ponderata a indicatorilor monitorizati. Monitorizarea indicatorilor si determinarea indicatorului de performanta compus se realizeaza anual, începând cu anul al 3-lea din perioada a V-a de reglementare, însa inclusiv pentru primii doi ani ai acestei perioade (anul 2025). Totodata, în continuarea reglementarii ANRE din anul 2024 (atunci când a fost aprobata Rata Reglementata de Rentabilitate aplicata serviciilor de transport si distributie ale energiei electrice si gazelor naturale pentru a cincea perioada de reglementare), Ordinul de marti stabileste o legatura directa între indicatorul de performanta compus si RRR", se arata într-un comunicat al ANRE.

Astfel, pentru o valoare a indicatorului de performanta compus mai mare de 90% se acorda stimulentele de 0,5% la RRR, iar pentru o valoare a indicatorului de performanta compus mai mica de 70% se aplica penalizarea de 0,5% la RRR. Rata Reglementata de Rentabilitate aprobata este 6,94%.

ANRE mentioneaza ca a facut si o simulare, iar în acest moment niciun operator de distributie nu se califica pentru stimulentele la rata de rentabilitate.

Pe baza datelor din 2023, simularea ANRE efectuata folosind metodologia aprobata marti arata ca niciun operator de distributie nu a depasit valoarea de 90%, doua zone de distributie si OTS (Transelectrica) au atins un scor între 80-90%, cinci zone de distributie s-au situat între 70-80% iar o zona de distributie a înregistrat un scor sub 70%, riscând penalizarea prevazuta.

"Prin aceasta metodologie, introducem pentru prima data un sistem integrat, transparent si cuantificabil de evaluare a performantei operatorilor de distributie. Este pentru prima data când rata de rentabilitate a unui operator va fi corelata direct cu progresul real în directia eficientei, digitalizarii retelelor si oferirea unui serviciu de distributie de calitate consumatorului de energie electrica. Retelele de distributie nu mai pot fi tratate ca infrastructuri pasive. Ele devin coloana vertebrala a unui sistem energetic tot mai dinamic, tot mai complex, tot mai digital si care trebuie sa sustina un sistem energetic sustenabil. Iar asta înseamna ca trebuie sa putem sa masuram obiectiv, sa comparam anual si sa bonificam performanta reala cu stimulente. Sau sa o penalizam atunci când indicatorii nu sunt atinsi. Acesta a fost motivul pentru care am si introdus în anul 2024 la RRR un stimulent sau o penalitate, astfel încât investitiile într-un serviciu de distributie sa fie cu miza reala pentru operatori, care, iata, se pot bucura de o rentabilitate mai mare daca investesc util. Într-o perioada în care se vorbeste mult despre indicatori de performanta si criterii clar stabilite pentru acestia, reamintesc faptul ca ANRE a introdus înca de anul trecut criterii de performanta pentru companiile din sectorul de distributie pentru energie electrica si gaze naturale", a declarat George-Sergiu Niculescu, citat în comunicat.

El a mentionat ca modelul pe care Autoritatea îl aplica este aliniat cu reglementarile europene si cu bunele practici internationale: un indicator compus, format din trei piloni esentiali - calitate, integrarea surselor regenerabile si digitalizare.

"Este un pas necesar spre profesionalizarea reglementarii si spre cresterea încrederii în modul în care sunt folositi banii investiti în retele. Acest mecanism diferentiaza, stimuleaza si responsabilizeaza. Iar în final, câstiga consumatorul - pentru ca are parte de un serviciu mai bun, mai sigur si mai orientat spre viitor", a spus George-Sergiu Niculescu.

Pentru a asigura un sistem de evaluare echitabil si relevant, ANRE a introdus o serie de reguli clare privind modul în care sunt tratati indicatorii individuali în calculul scorului compus.

"Printre prevederile cheie: indicatorii fara activitate nu influenteaza negativ scorul: daca într-un an nu exista cereri de racordare sau un indicator are valoare zero pe întreaga perioada de monitorizare (5 ani), acesta nu este inclus în calculul scorului total; excludere automata a valorilor zero recente: daca în anul analizat un indicator are valoare zero, el nu contribuie la calculul indicatorului compus; recalculare inteligenta: atunci când unii indicatori sunt exclusi, coeficientii de ponderare se recalculeaza pentru a pastra echilibrul si relevanta totalului (suma finala ramâne 100%)", se precizeaza în comunicatul ANRE.

Noua metodologie transpune cerintele Directivei (UE) 2019/944 si ale Regulamentului (UE) 2024/1747, care solicita autoritatilor de reglementare sa monitorizeze progresul retelelor catre un model mai eficient, rezilient si compatibil cu tranzitia energetica.

Potrivit ANRE, acest demers este în linie cu recomandarile recente ale ACER si CEER privind monitorizarea retelelor inteligente si reprezinta un pas necesar în directia profesionalizarii reglementarii pe baza de date, rezultate si impact concret.